15e jaargang
nummer 6
17 december 2020

Samengevat

In memoriam Kees van Gelder

The Queen's Gambit

Vrijpionvorming door asymmetrie

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Language Solutions

Alfa Eden

Alfa Eden Language Solutions levert diverse taaloplossingen zoals: vertalingen, proofreading, tolkdiensten en adaptieve taallessen. Deze diensten leveren wij voor de volgende talen: Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans. Ons doel is om elke taaloplossing zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te leveren. Discretie staat daarbij zeer hoog in het vaandel!
Wij leveren onze diensten zowel aan personen als bedrijven. Onze voornaamste zakelijke doelgroepen zijn: de horeca, toerisme, evenementen, marketing, websites, advocatenkantoren en op internationaal niveau opererende bedrijven.

+31 (6) 5355 8671
www.alfaeden.nl
info@alfaeden.nl

Titelpagina: Anya Taylor-Joy als Beth Harmon in The Queen's Gambit *(foto: Netflix)*

Inhoud

4 Colofon
6 Van de redactie / *André Wagner*
7 Van de voorzitter / *Bart Verbaan*
8 In memoriam Kees van Gelder / *André Wagner*
9 Ranglijst november
10 Vrijpionvorming door asymmetrie uit te lokken in bijzondere pionnenketens / *William van Zanten*
18 Schaakagenda

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

15e jaargang nummer 6 - 17 december 2020

Kopijdatum volgende clubblad: 18 februari (verschijnt 25 februari)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@xs4all.nl)

Colofon

Schaakcombinatie HTV, opgericht 29 juni 2006

Ereleden

André Wagner	sedert 13 september 2018

Leden van verdienste

Rik Pronk	sedert 18 juni 2009
Ben Spierings	sedert 13 september 2018
Ton Bodaan	sedert 13 september 2018
Sander Pauw	sedert 10 september 2020

Bestuur

Voorzitter		
Bart Verbaan	voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl	06-83995480
Secretaris		
Ton Bodaan	secretaris@schaakcombinatiehtv.nl	06-47940300
Penningmeester		
Peter Vorstermans	penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl	06-53326462
Wedstrijdleider intern		
Piet Sikkes	wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl	070-4490512
Jeugdleider		
Meile Tamminga	jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl	070-3685767
Wedstrijdleider extern		
Ben Spierings	wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl	06-24226435

Commissarissen

Webmaster		
Eric Alvares	efsalvares@hotmail.com	06-41330092
Materiaalcommissaris		
Peter Vorstermans		06-53326462

Commissies

Commissie van Beroep	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
Jeugdcommissie	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk
(Overige) jeugdbegeleiders	Peter Lincewicz, Maarten van der Vegt, Eric Alvares
Interne wedstrijdcommissie	Piet Sikkes (vz), Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans
Externe wedstrijdcommissie	Ben Spierings (vz), Piet Sikkes, Karl Baak, Maarten van der Vegt
Commissie PR & Sponsoring	Ton Bodaan, Meile Tamminga, Eric Alvares
Kascommissie	Maarten van der Vegt, Thijs Michels, ... (res.)

Speellokaal:	Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796	
Speelavond:	Donderdag	
Speeltijden:	Jeugd tot en met stap 2:	18:30 tot 19.30 uur;
	Jeugd stap 3 en hoger:	18:30 tot 19:45 uur;
	Senioren:	vanaf 19:45 uur
Contributie:	senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.	
IBAN	NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV	
Internet	https://www.schaakcombinatiehtv.nl	

Einde van een tijdperk

André Wagner

We zijn aan het eind gekomen van een heel memorabel jaar, zo veel is wel duidelijk. Een memorabel jaar voor de hele wereld, maar op kleiner niveau ook voor de schaakwereld en onze schaakclub.

Door de coronacrisis viel het schaakleven op locatie grotendeels stil en moest er uitgeweken worden naar het internet. Wie online gaat kijken ziet daar weinig van terug. In het buitenland lijkt de belangstelling groter dan in Nederland, want ook de online KNSB-competitie die is opgezet als (eenmalige?) vervanging van de reguliere competitie leverde voor onze club met moeite een team op. Heeft iemand zich gerealiseerd dat het geen reiskosten of reistijd vergt? Het kost zelfs niet eens een hele dag, want het is een rapidcompetitie. Met je eigen bak koffie of thee lekker in pyjama zitten spelen lijkt me toch een aantrekkelijk vooruitzicht, maar wop, niets. Datzelfde geldt voor onze andere activiteiten. Een heel groot deel van de leden zwijgt. Hallo, leven jullie eigenlijk nog wel?

Enerzijds heel leuk, anderzijds een beetje ongelukkig, is dat juist dit jaar een miniserie op *Netflix* verscheen over schaken en dat heeft impact op de interesse voor onze denksport. Een mooie kans om er promotie voor te maken, maar hoe kun je mensen naar een toernooi of club krijgen als het niet toegestaan is?

De coronacrisis heeft als neveneffect dat een uitgelezen kans is ontstaan om nieuwe wegen in te slaan. De hele situatie leent zich goed voor verandering. Dit nummer van *Samengevat* is het laatste dat in gedrukte vorm zal worden verspreid. Net als de vorige keren een kleinere oplage en niet zo dik, want er zijn immers geen wedstrijdverslagen of standen te melden. We gaan 100% digitaal en dan rijst de vraag wat we gaan doen wanneer alles ook al op dezelfde website staat als waar het blad te downloaden is. Andere inhoud wordt het devies en ik zie graag stukjes tegemoet en wil hierbij een oproep doen voor een mederedacteur.

Het nieuwe jaar zal ons op weg brengen naar het herstel van de ons zo vertrouwde competities, maar ook veranderingen dichterbij brengen die in 2022 gaan plaatsvinden. Maar laten we ons daar nu nog even niet druk om maken en eerst de feestdagen veilig doorkomen.

De beste wensen voor 2021 en houd het veilig!

The Queen's Gambit

Bart Verbaan

Sinds 1984 staat er een boek in mijn boekenkast dat *Damegambiet* heet, geschreven door, de inmiddels overleden, Walter Tevis. Een roman over schaken, iets wat niet al teveel gebeurt. De schrijver, een matige schaker, had voor het juiste gebruik van allerlei schaaktermen en dergelijke advies gevraagd en gekregen van Bruce Pandolfini, een schaker uit de VS.
Helaas had degene die het in eerste instantie vertaalde (we zullen geen naam noemen hier), zich niet laten bijstaan door iemand die de schaaktermen kent. Gek hè, dat ergert mij dan zodanig dat ik het boek gelijk ook minder goed vond.
Inmiddels snapt u waarschijnlijk wel dat het boek is verfilmd (of liever gezegd ver-seried, al is dat geen Nederlands) en een grote hit is onder de Engelse titel *The Queen's Gambit* op Netflix. Het is een schot in de roos die serie. Schaaktechnisch ondersteund door (weer) Bruce Pandolfini en niemand minder dan Garry Kasparov zijn er zelfs leuke partijen en dergelijke mee te spelen (al moet je daarvoor wel even zoeken op Internet).
Mocht u het nog niet gezien hebben en wel een Netflix-account hebben: het is een absolute aanrader! Dat aanraden is gelijk de reden dat ik niet verder op de inhoud in ga, ik wil geen verhaallijnen en dergelijke verraden.
De serie is overigens zo populair in Nederland dat er schijnbaar nauwelijks meer schaakborden te koop zijn. Jammer dat we dicht zijn, misschien hadden we wat nieuwe leden kunnen begroeten door de hype rond de serie.

Maar we zijn dicht dus en de voortekenen zijn niet al te gunstig. Misschien kunnen we begin januari een soort nieuwjaarsbijeenkomst houden, misschien kunnen we niet al teveel later de schaakavonden weer door laten gaan, misschien... Niets is zeker, het virus is nog teveel verspreid.
Laten we afspreken dat we elkaar op de hoogte blijven houden, dat we geregeld meedoen aan de toernooitjes online door onze onvolprezen André (tot mijn schande moet ik bekennen dat ik nog nooit meegedaan heb: ik zit tegenwoordig vrijwel de hele dag online, om dan in de avond weer achter het scherm te kruipen, maar ergens rond de kerst, in de vakantie, wie weet, dat moet toch lukken).

Ik wil jullie allemaal hele goede kerstdagen toewensen en een gezellig oud en nieuw. Allemaal veel gezondheid en geluk in 2021 en laten we hopen dat we snel weer bij elkaar kunnen komen in de Bosbeskapel.

In memoriam Kees van Gelder

André Wagner

Hij kwam al geruime tijd niet meer op de club, hoewel hij vlakbij woonde. Het ging al langere tijd niet goed meer met hem en afgelopen zomer liet hij mij weten dat hij zijn lidmaatschap had opgezegd en ook online spelen er niet meer voor hem in zat.
Ik heb hem leren kennen als een vriendelijke, goedlachse man die af en toe stukjes aanleverde voor het clubblad waar serieus en humoristisch elkaar perfect in balans hielden. Ook was hij enige tijd secretaris van SHTV.
Medio november bereikte ons het bericht dat Kees in de nacht van 4 op 5 november is overleden.

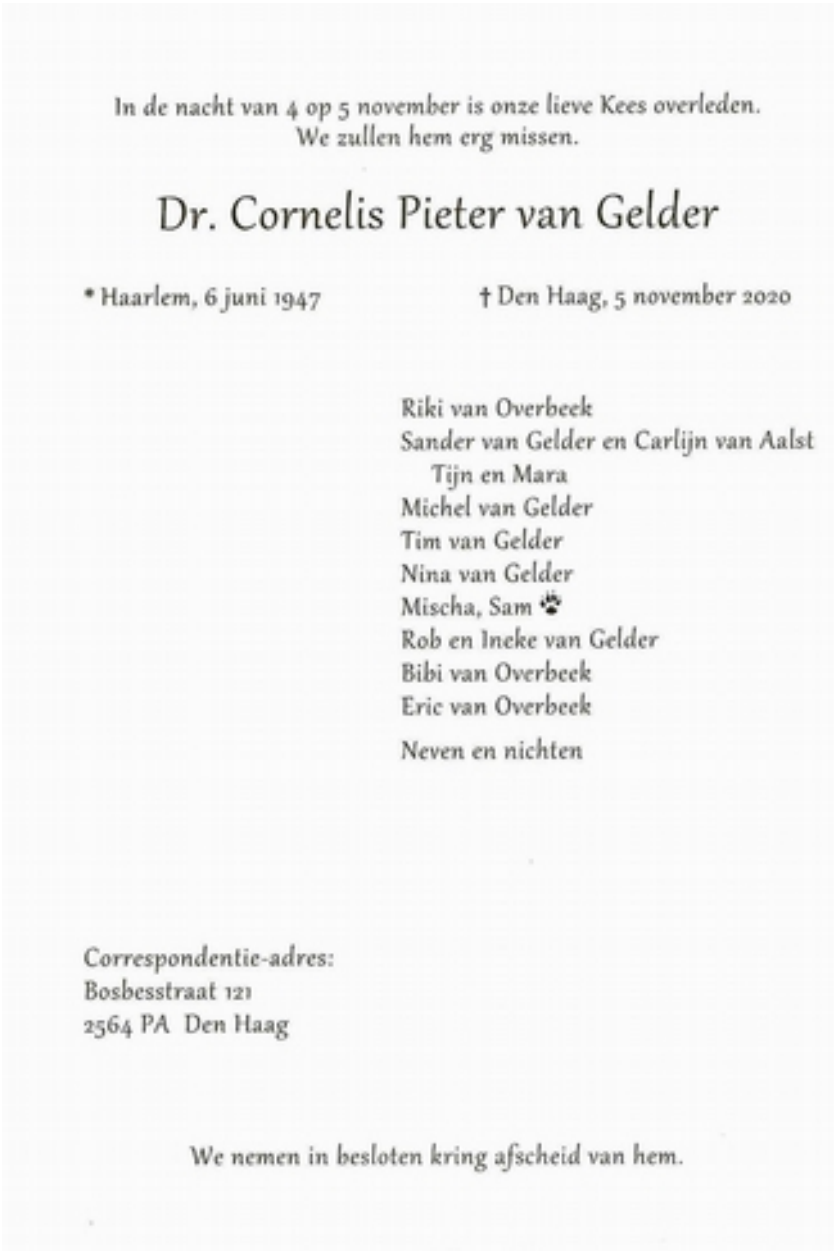

In de nacht van 4 op 5 november is onze lieve Kees overleden.
We zullen hem erg missen.

Dr. Cornelis Pieter van Gelder

* Haarlem, 6 juni 1947 † Den Haag, 5 november 2020

Riki van Overbeek
Sander van Gelder en Carlijn van Aalst
Tijn en Mara
Michel van Gelder
Tim van Gelder
Nina van Gelder
Mischa, Sam
Rob en Ineke van Gelder
Bibi van Overbeek
Eric van Overbeek

Neven en nichten

Correspondentie-adres:
Bosbesstraat 121
2564 PA Den Haag

We nemen in besloten kring afscheid van hem.

Ratinglijst november

Het is 1 november en er kan alweer een paar maanden nauwelijks gespeeld worden, toernooien zijn afgelast en toch zijn er een paar verschuivingen te melden in de lijst van november. Dat komt met name door het afronden van het PK Senioren/veteranen van de Haagse Schaakbond. Door de inmiddels tot in den treure genoemde reden die niets met Mexicaans bier te maken heeft werd dit kampioenschap pas in de eerste helft van september voltooid. Daarna is de ratingrapportage ingediend bij de KNSB en zo zien we de SHTV'ers die daaraan deelnamen terug met meestal een positief saldo. Twee jeugdspelers zagen kans om toch nog flink te winnen: beide Thomassen hadden voordeel van een correctie van een eerdere lijst, maar Thomas Li-Behn speelde daarnaast een sterk toernooi in de laatste week van augustus in Hoorn. Hij werd daarmee een superstijger met 115 punten. De verwachting is inmiddels dat er waarschijnlijk geen verschuivingen gaan zien in de volgende lijst.

Maarten Stolte	2042	(-)	Peter Lincewicz	1658	(-)
Wouter Noordkamp	2019	(-)	Ben Spierings	1649	(-)
Sander Pauw	2008	(-)	René Weerts	1643	(-)
Eduard van Dijk	1990	(-)	Armin Segger	1641	(+6)
Peter Vorstermans	1960	(-)	Robin van Leeuwen	1627	(-)
William van Zanten	1945	(-)	Maarten van der Vegt	1622	(-)
Ton Bodaan	1941	(+9)	Thomas Alvares	1598	(+25)
Hans Segers	1930	(-)	Eric Alvares	1565	(-)
Bart Verbaan	1880	(-)	Jan Verheijen	1561	(-)
Karl Baak	1874	(+4)	Peter Taanman	1531	(-)
Rik Pronk	1851	(-)	Geurt Jan v.d. Meiden	1523	(-)
Evert Baak	1844	(+8)	Danny Lindhout	1521	(-)
Olav van Leeuwen	1840	(-)	Paul Koks	1518	(-21)
Gert-Jan Willighagen	1832	(-)	Frans Coers	1500	(-)
Frans Hoogeveen	1780	(-)	Jaap Luyendijk	1492	(-)
Ed Olvers	1768	(-)	Rob Dijkstra	1438	(-)
Meile Tamminga	1763	(-)	Thomas Li-Behn	1382	(+115)
Hans de Haan	1739	(-)	Ruud van Dijk	1376	(-20)
Theo Bovenlander	1717	(-)	Thijs Michels	1364	(-)
Piet Sikkes	1711	(-16)	Wim Vermeulen	1110	(-)
Tobias Li-Behn	1698	(+14)	Martin Brummelkamp	800	(-)
Franck Melssen	1696	(-)	Maurits Panis	800	(-)
André Wagner	1682	(-)			

Vrijpionvorming door asymmetrie uit te lokken in bijzondere pionnenketens

thema-artikel van William van Zanten

Als voorlopig laatste artikel in de serie over de vorming van vrijpionnen, hebben we een verrassing voor u in petto. We kijken naar bijzondere pionnenketens waarin we kunnen proberen de tegenstander te provoceren (of te dwingen) om asymmetrie toe te staan.

I. Saai-schijnende symmetrische pionnenketens

Voorop het extreme geval van saai-schijnende symmetrische pionnenketens: deze maken op het eerste gezicht nauwelijks kans om een vrijpion op te leveren; toch zullen we ontdekken dat soms zelfs bij zo'n tamme pionnenketen eerst asymmetrie en later een vrijpion kan worden uitgelokt/geprovoceerd.
Meteen enkele voorbeelden van saai-schijnende symmetrie. Probeer het eerst zonder tips, op eigen kompas. **Hoe zou u als wit in de onderstaande twee stellingen de tegenstander provoceren om de pionnenstelling asymmetrisch te maken?**

Smyslov - Euwe, Den Haag 1948

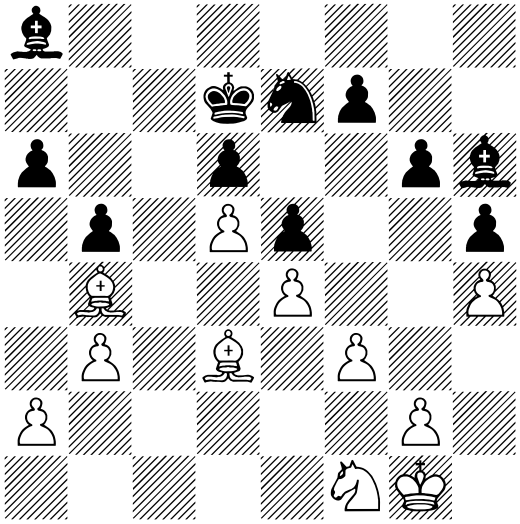

Maghsoodloo - Ivanchuk, Leon rapid 2019

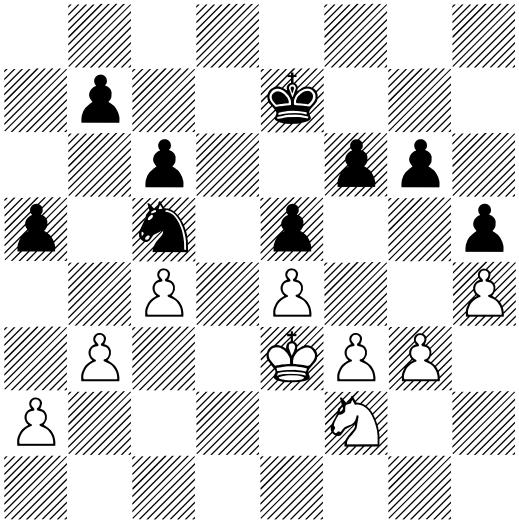

In beide partijen kreeg wit na g4 enig zicht op een vrijpion. Doorgrondt u de kracht van deze zet?
Tweemaal plaatst wit met g4 zijn tegenstander voor een dilemma: slaan (op g4) of laten slaan (op h5). Laten slaan betekent dat zwart na terugslaan een zwakke, geïsoleerde, pion op h5 krijgt (anders gezegd: een extra pionneneiland). Geen aantrekkelijke optie. Slaat zwart daarentegen zelf (op g4), dan heeft hij zich laten uitlokken om de pionnenstelling asymmetrisch te maken. Juist dan steekt

het vrijpion-thema de kop op: wit slaat met f3xg4 terug, en daarna beschikt hij over g- en h-pion tegenover zwarts op de koningsvleugel eenzame g-pion. Een meerderheid van twee tegen één. Wit kan dan dus als hij wil de h-pion vrijspelen.
Euwe liet zich provoceren en koos voor slaan op g4 (zo zijn tegenstander een potentiële vrije h-pion gunnend), terwijl Ivanchuk de voorkeur gaf aan laten slaan op h5, een zwakke pion scheppend die later mede dankzij tactiek verloren ging. Bij Ivanchuk bleef de vrijpionvorming dus weliswaar op het bord achterwege, maar zij speelde op de achtergrond (in een niet-gekozen variant) een belangrijke rol.
Hieronder vindt u het slot van de twee partijen met schijnbaar-saaie symmetrie.

Slot van Smyslov - Euwe 1948
41. g4! hxg4
Keres: "A mistake; Black eliminates White's worthless pawn on f3 and later gives him the possibility to break through on the kingside."
42. fxg4 Lc1 43. g5 Lb7 44. Kf2 Pc8 45. Pe3 Ke7 46. La5 La3 47. Kg3 Lc5 48. Ld2 Kf8 49. Pc2 Ke7 50. Le2 Pa7 51. La5 Pc8 52. Lg4 f6 53. Le6 fxg5 54. hxg5 Pb6 55. b4 Pc4 56. bxc5 Pxa5 57. cxd6† Kxd6 58. Lf7 Pc4 59. Lxg6 a5 60. Kg4 b4 61. Lf5 Ke7 62. Le6 Pd6 63. Pe3 Pxe4 64. Kf5 Pd6† 65. Kxe5 Pf7† 66. Kf4 Pd8 67. Pf5† Kf8 68. g6 Pxe6† 69. dxe6 a4 70. Ke5
1-0

Slot van Maghsoodloo - Ivanchuk 2019
31. g4 Pe6 32. Pd3 Kd6 33. gxh5 gxh5 34. f4 b6 35. f5 Pd4 36. c5† Kc7 37. Pb2 b5 38. Pd3 Pc2† 39. Kd2 Pd4 40. Pf2 Kd7 41. Ph1 Ke7 42. Pg3 b4

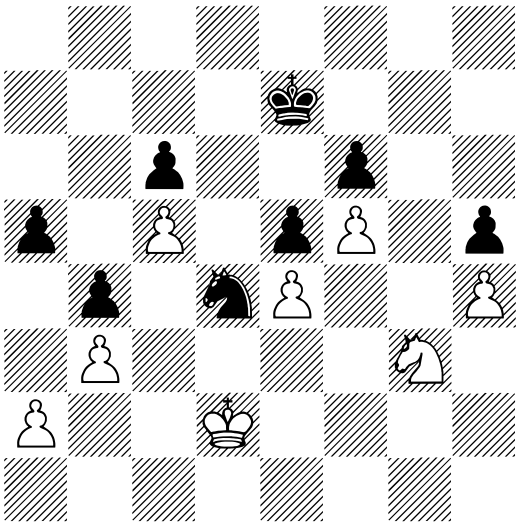

43. Pxh5 Pb5
43. ...Pf3†? 44. Ke3 Pxh4 45. Kf2!, (xf3, xg2) en het paard komt niet meer weg.
44. Pg3 Pc3 45. a4 Kf7 46. Ke3 Kg7 47.Pf1 Pb1 48. Kd3 Kh6 49. Pe3 Pa3 50. Pg4†
1-0

Welke lessen kunnen we trekken uit de twee fragmenten:
(1) **Oorzaak van kwetsbaarheid**
In de beginsituatie staan in beide gevallen even lange pionnenketens tegenover elkaar op dezelfde lijnen: f3-g2-h4 vs. f7-g6-h5, resp. f3-g3-h3 vs. f5-g6-h7. Geen van de spelers heeft m.a.w. een meerderheid. Vandaar 'saaie symmetrie'.

Waarom zijn die saaiheid en die symmetrie schijn? Steeds is de aangevallen pionnenketen kwetsbaar, doordat de voorste pion zich niet aan ruil kan onttrekken. Zo komt asymmetrie, en daarmee een potentiële vrijpion snel in zicht.

(2) **Dilemma: De tegenstander kiest, laat hij zich provoceren tot asymmetrie?**
In beide gevallen plaatst de aanvaller zijn tegenstander voor het dilemma: zwakke pion aanvaarden (Ivanchuk) of asymmetrie toestaan (Euwe) en daarmee een potentiële vrijpion toestaan. De actieve partij 'dreigt' niet om zelf de asymmetrie te bewerkstelligen; wel kunnen we zeggen dat we de tegenstander provoceren (uitlokken) om te kiezen voor asymmetrie.

In het algemeen betekent provocatie dat we de tegenstander zo ver proberen te krijgen dat hij iets doet wat (meestal later) in zijn nadeel zal uitpakken. Doorgaans bereikt de provocatie een verzwakking/minpunt; hier wordt eerder een pluspunt geschapen (kans op vrijpion). Nogmaals: Slaan is voor de verdediger in dit soort pionnenstellingen ongunstig, omdat daardoor asymmetrie ontstaat/zou ontstaan. Asymmetrie-vorming is geen actieve dreiging: de aanvaller dreigt niet om zelf asymmetrie op het bord te brengen; het is verwant aan Zugzwang: alleen nadat de verdediger een bepaalde zet heeft uitgevoerd, wordt hij kwetsbaar.

In enkele gevallen kunnen we de asymmetrie zelfs afdwingen (namelijk als laten slaan voor de tegenstander geen reële optie is). Maar meestal is de tegenstander vrij te kiezen hoe het verder zal gaan: slaan of laten slaan. Het dilemma betekent dat de tegenstander mag kiezen welk voordeel hij ons gunt c.q. welk nadeel hij accepteert. In zekere zin heeft hij zo de touwtjes in handen. Tijdens de partij dien je je hierop schaakpsychologisch voor te bereiden: geestelijk moeten we bereid zijn te winnen hetzij dankzij een vrijpion, hetzij op een heel andere manier.

(3) **Andere voorbeelden** van de tegenstander voor het dilemma slaan/laten slaan plaatsen in een schijnbaar-saai symmetrische stelling zijn volop te vinden
op verzoek stuur ik u een set met vier partijen:
benader mij op ***wpcvanzanten@hotmail.com***

II. Dubbelpion
Ook bij een pionnenstructuur waarin de tegenstander een dubbelpion heeft, kunnen we proberen asymmetrie te vestigen door provocatie en/of dwang. Eén voorbeeld presenteren we hier:

Iskusnyh - Lempert, Orel 1995

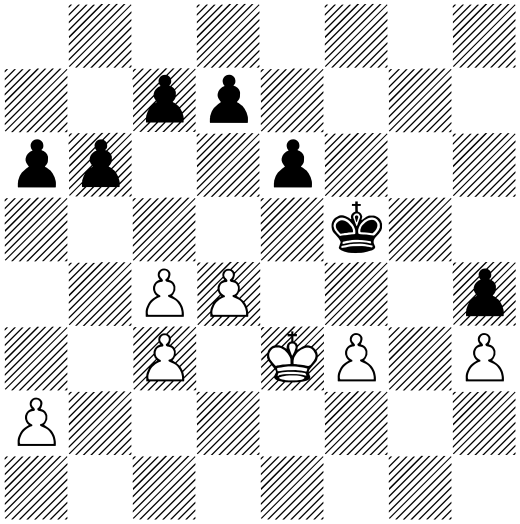

Hoe bevordert zwart zijn kans op asymmetrie en daarmee op meerderheid/vrijpionvorming?

Op de damevleugel is het 4 tegen 4; een schijnbaar-saai evenwicht.
Zwart kan hier verandering in aanbrengen door met 39…d5! pion e6 als het ware op de damevleugel te laten meewerken (zodat het even 5:4 is). Na ruil op d5 houdt zwart een 4:3 meerderheid over op de damevleugel – en wit heeft 2e zwakte in de geblokkeerde f-pion.

39. ...d5 40. cxd5 exd5 41. a3 a5
42. f4 a4 43. Kf3 c6 44. Ke3 c5

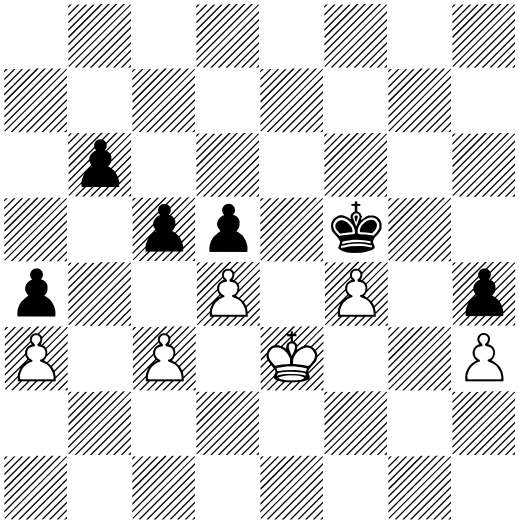

0-1
Na 45. Kf3 komt de ruil c5xd4 c3xd4 en zwart zet moeiteloos zijn meerderheid in beweging: a- en b-pion versus louter a3-pion.

III. Ketens met een gat

Asymmetrie uitlokken (provoceren) kan ook een sterk wapen zijn tegen "pionnenketens met een gat" (ofte wel: met één of meer geïsoleerde pionnen).

Grivas - Khetsuriani, Athens 2003
(bron: Monster your endgame planning, vol. 1, Grivas 2019:80 e.v.)

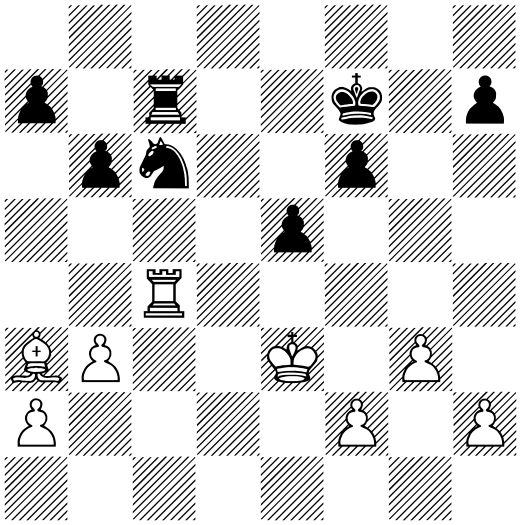

Op de koningsvleugel staan even lange pionnenketens tegenover elkaar (3:3), alleen heeft zwart een pionneneiland meer, ofte wel er zit een gat in zijn keten (op de g-lijn). Grivas profiteerde daarvan met 31. f4!

Dit plaatst de tegenstander voor een dilemma:
- slaan op f4 betekent dat wit de zwaktes op f6 en h7 makkelijk en efficiënt kan aanvallen (Lb2† Th6);
- laten slaan (f4xe5 f6xe5) zou voor wit gunstige asymmetrie bewerkstelligen met kans om verre vrijpion op de g-lijn te scheppen.

Grivas zelf formuleert het zwarte dilemma zo:
"(...) with the idea to isolate more black pawn on e5 or f6 (apart from h7). Black wisely opts for the latter, since if he were left with a pawn on e5, then all pawn endings would be lost, due to the possibility of White creating an outside passed pawn."

31. ...exf4† 32. Kxf4 Ke6 33. Lb2 Tc8 34. La3 Tc7 35. Ke4 Tc8

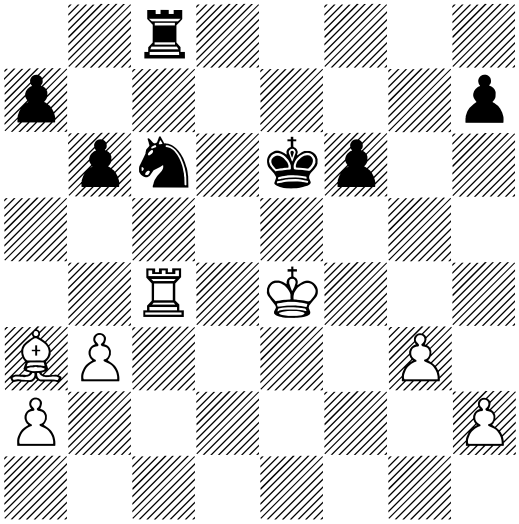

36. Ke3
Grivas: "prepares to increase the pressure with Rh4-h6 and Bb2".
36. ...Kd5 37. Lb2 Te8† 38. Kd3 Te6 39. Th4 a5 40. a3 Ne5† 41. Lxe5 fxe5 42. Txh7 Tf6 43. Ke3 Tc6 44. Td7† Ke6 45.Td3 Kf5 46. h3 Th6 47. g4† Ke6 48. Ke4 Tf6 49. Tf3
1-0

De aanpak van Grivas greep terug op een klassieke partij van Pal Benkö:

Olafsson - Benkö, YUG 1959

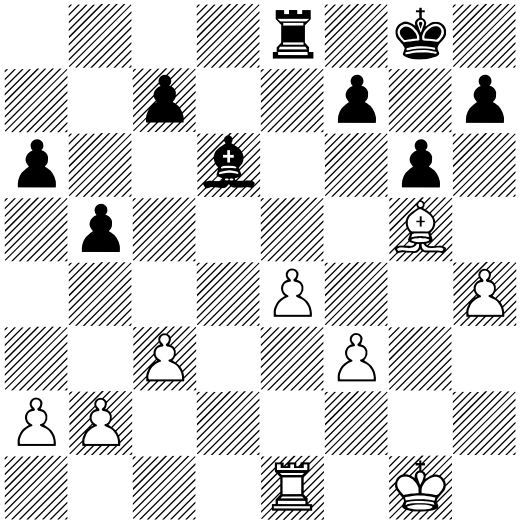

25. ...f5 – met dezelfde provocatie tot asymmetrie: na f5xe4 f3xe4 krijgt zwart straks met g- en h-pion een 2:1 meerderheid op de koningsvleugel.

26. Kf2 Kf7 27. Ke3 fxe4 28. fxe4 Ke6 29. h5 Tf8 30. hxg6 hxg6 31. Kd3 Tf3† 32.Te3

Wit heeft weliswaar ook een vrijpion (e4), maar de verre vrijpion van zwart is moeilijker te blokkeren. Zwart hield met 32…Tf1 de toren op het bord; de witte damevleugel is dan 2e zwakte. Voor commentaar van de zwartspeler, zie het prachtige werk *Pal Benkö: My Life, Games, and Compositions*.

33. Th3 Td1† 34. Kc2 Tg1 35. Ld2 g5 36. Th6† Kf7 37. Kd3 Tg3† 38. Ke2 Tg2† 39. Kd3 g4 40. e5 Lxe5 41. Txa6 g3 42. Le3 Txb2 43. a4 b4 44. cxb4 g2 45. Ke4 Te2 46. Kf3 Txe3† 47. Kxg2 Tb3 48. b5 Ld6 49. Kf2 Ke6 50. Ke2 Kd5 51. Ta8 Kc4 52. Ta6 Lc5 53. Tc6 Te3† 54. Kd2 Te7
0-1

Gat is soms voordeel

Zojuist was de partij met het gat in zijn pionnenstelling tweemaal in het nadeel. Dat is logisch (meer zwakke pionnen), maar bij voldoende ruimteoverwicht en ondersteuning zijn er legio gevallen waarin het gat juist gunstig is! Dit vanwege de kans op doorbraak. Hieronder twee voorbeelden en een toepassing.

Leervoorbeeld

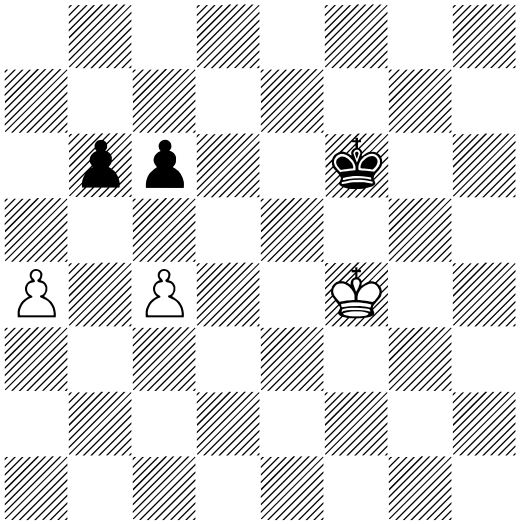

Wit aan zet

Voordat zwart met zijn koning de witte pionnen kan bereiken, komt 1.c4-c5! een pionoffer om buurpion b6 weg te lokken – zo breekt de a-pion door.
1. ...bxc5 [1. ...b5 2. a5] 2. a5 etc +-

Karjakin - Le, Beijing 2013
Analysestelling Dreev (Improve your practical play in the endgame)

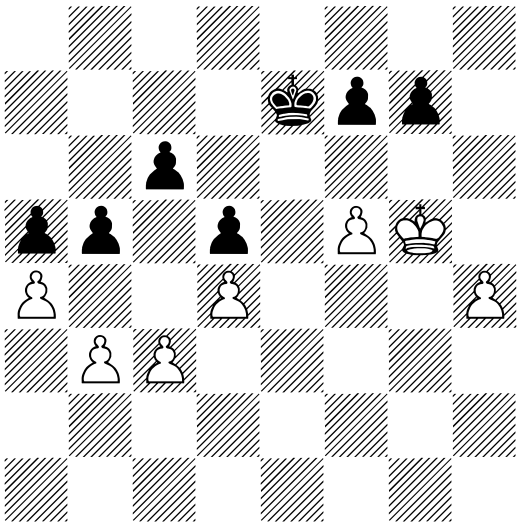

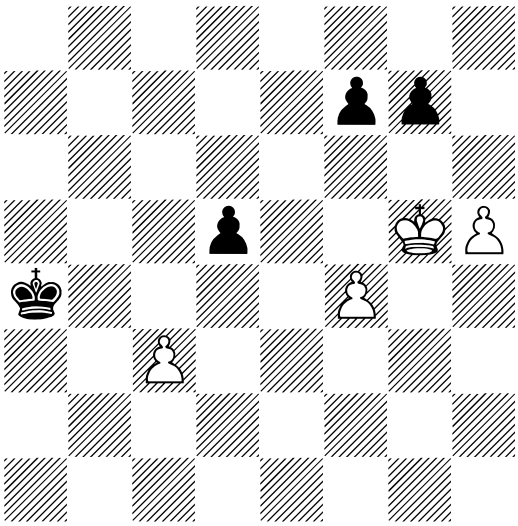

Wit aan zet breekt door: 41. f6† gxf6† 42. Kf5+-; de vrije h-pion beslist.

In de partij won Karkajkin met een soortgelijke doorbraak:
44. f5 Kb3 45. f6 gxf6† 46. Kxf6 Kxc3 47. h6 d4 48. h7 d3 49. h8D d2 50. Kxf7† Kc2 51. Dc8† Kb2 52. Db7† Kc2 53. De4† Kc1 54. Dc4† Kb2 55. Dd3 Kc1 56. Dc3† Kd1 57. Ke6 Ke2 58. Dc4† Ke1 59. De4† Kf2 60. Dd3 Ke1 61. De3† Kd1 62. Kd5 Kc2 63. De2
1-0

Gat als voordeel toegepast
Als het voordelig kan zijn een pionnenketen met een gat te hebben, ligt het voor de hand daar als strateeg (soms) op aan te sturen door jezelf met een gat op te zadelen. Dit vergt een scherpe inschatting van je ruimteoverwicht en/of actieve koning.

Gheorghiu - Gligoric, Hastings 1965

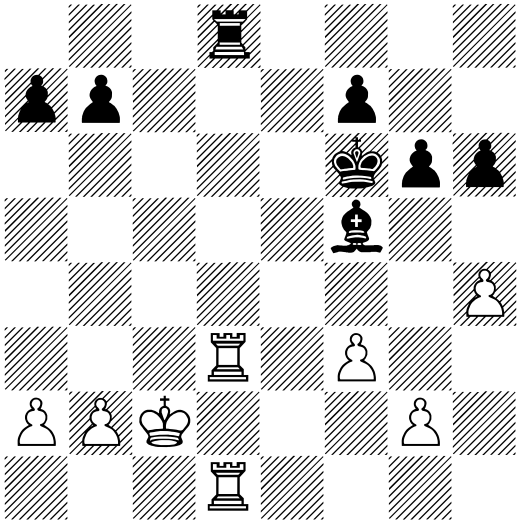

Zwart overwoog 28. ...g5 29. hxg5† Kxg5
Verdient die laatste zet een vraagteken of een uitroepteken? Zwart verzwakt vrijwillig zijn pionnenstelling en activeert in ruil daarvoor zijn koning en de kans op een verre vrijpion op de h-lijn. Wat weegt zwaarder?

29. ...Kxg5! Hier wint alleen deze zet. Zwart kan straks doorbreken dankzij zijn versnipperde pionnen.

30. g3 h5 31. Kc3 Txd3† 32. Txd3 Lxd3 33. Kxd3

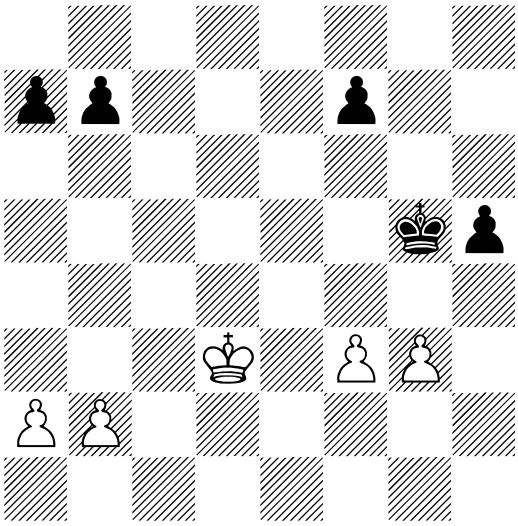

33. ...f5
Nu blijkt het belang van de asymmetrie: zwart kan zijn potentieel verre vrijpion op de h-lijn vrijspelen.

34. Ke3 f4† 35. Kf2 b5
0-1

Koel beoordeeld en berekend door Gligoric!

Schaakagenda

December 2020

za	19	14.30 uur: Shah Mata 1 - SHTV 1
		16.00 uur: SHTV 1 - SVO Oosterwijk 1

Januari 2021

za	16	14.30 uur: De Raadsheer 1 - SHTV 1
		16.00 uur: SHTV 1 - SISSA 2
za	30	14.30 uur: MuConsult Apeldoorn 2 - SHTV 1
		16.00 uur: SHTV 1 - Woerden 1

Februari 2021

za	13	14.30 uur: LSG 3 - SHTV 1
		16.00 uur: SHTV 1 - KiNG 2
za	27	14.30 uur: SHTV 1 - Overschie 1

Deze wedstrijden zijn op chess.com ook te volgen voor hen die niet opgegeven zijn als speler van ons team

Dit blad is gedrukt bij

SPORTSERVICE DRUKWERK
POWERED BY OTO AMSTERDAM

Kijk, ik heb een schaakbord en stukken gekocht.
Super.
Staat mooi, hè?
Ja, geeft de kamer echt wat extra's.
single.nl

Zullen we een potje doen?
Leuk.
Moet de zwarte koningin nou op wit of op zwart?
Poe, ik weet dat ook niet echt.
In die kinderfilm *Lang leve de koningin* wordt het heel goed uitgelegd.
Zet op, pak ik een wijntje.
single.nl

Sinds ik The Queen's Gambit heb gezien, ben ik helemaal into schaken.
Oké!
Ik heb *lijdens het kijken* geleerd hoe je moet winnen.
Laat maar zien dan
Je moet hele grote ogen opzetten.
single.nl

En schaak!
Gelver! Dat had ik niet gezien.
Echte schakers kunnen heel veel zetten vooruit-denken.
Ik ook.
Ik weet dat ik over een paar zetten het spel door de kamer gooi.
single.nl

duooptiek

UW geZICHT IS ONZE ZORG

UW geZICHT IS ONZE ZORG

Familiebedrijf DuOOptiek is een zelfstandige opticien waarbij u terecht kunt voor een **vakkundige oogmeting**, een grote **collectie monturen** en voor een gedegen advies op het gebied van **contactlenzen**.

Wij zijn er voor u, daarom is "ouderwetse" **service** belangrijk voor ons!

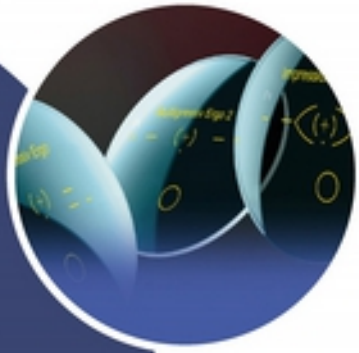

DuOOptiek
Thomsonlaan 93
2565 HZ Den Haag
T: 070 - 360 70 02
E: klantenservice@duooptiek.nl
www.duooptiek.nl

Like
https://www.facebook.com/DuOOptiek

#DuOOptiek

KIJK GOED!